

Drogvaneundersökning på Tyresö gymnasium 2013 – år 2

Sedan 2004 har Tyresö Kommun genomfört drogvaneundersökningar i år 9 och 2 på gymnasiet. Detta är en kort sammanställning efter undersökning under november 2013 på Tyresögymnasium, år 2.

Genomförande

Undersökningen bland elever i år 2 har genomförts sedan 2004 i Tyresö kommun (med undantag för 2008). I år genomfördes digitalt under tre veckor i november månad 2013. Eleverna svarade anonymt och individuellt på skoltid. Totalt inkom 158 svar varav 109 från pojkar och 49 från flickor. Svarsfrekvensen 2013 var 73% (2012, 85%).

Resultatet för 2013 kan betraktas som statistiskt säkerställt.

Rökning

Rökning bland elever i år 2 på gymnasiet i Tyresö 2013 ligger på 36% (2012, 37%). Det är en marginell förändring från den senaste mätningen.

2013 uppger 45% (2012, 57%) av flickorna att de röker mer eller mindre regelbundet medan 31% (2012, 27%) av pojkarna uppger detsamma. En ökning bland pojkarna och en minskning bland flickorna alltså. 2013 uppger 23% (2012, 22%) av eleverna svarar att de röker dagligen. 2013 uppger 31% (2012, 22%) av de rökande flickorna svarar att de röker dagligen medan 19% (2012, 13%) av pojkarna som röker svarar att de röker dagligen. En klart negativ utveckling för båda könen.

65% av rökarna uppger (2012, 73%) att de får tag i cigaretterna i Tyresö.

CAN – Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Sedan 1971 har CAN utfört mätningar på ett urval av skolor i hela Sverige om alkohol- och andra drogvvanor bland gymnasieelever i år 2.

Rökning

2013 års mätning visar enligt CAN att omkring 25% av alla pojkarna är rökare (Tyresös pojkar 31%, 2013). Samma mätning visar att ca 31% av flickorna röker (Tyresös flickor 45%, 2013). Med andra ord ligger Tyresö klart över riksnittet. Nationellt har andelen ungdomar som uppger att de röker, ökat de senaste åren i Sverige och nu följer alltså även Tyresö den negativa utvecklingen.

Alkohol

Antalet alkoholkonsumenter bland elever i Tyresö har legat relativt stabilt de senaste undersökningarna. 2013 uppgav 74% att de konsumerar alkohol och 2012 var det 78%. Andelen som uppger att de konsumerar alkohol 1 gång i veckan eller oftare minskat mellan kraftigt till 13%, vilket är positivt. Det är i princip lika hög andel av flickorna som pojkarna som uppgett att de druckit alkohol. 2013 svarade 75% (2012, 86%) av flickorna i Tyresö uppger att de druckit mot 74% av pojkarna under (2012, 75%). Cider, starköl och starksprit är den vanligaste alkoholen, i nämnd ordning.

Omkring 38% (2012, 38%) av eleverna uppger att de vanligen dricker alkohol ”hemma eller hos kompisar när det inte finns vuxna hemma” eller ”fest på annan plats”, 40% (2012, 34%) Dessa två alternativ är de absolut vanligaste svarsalternativen och har bytt plats i turordningen med varandra i årets undersökning. Vuxenfria miljöer är alltså det vanligaste stället. Vanligaste anledningen till att man började dricka alkohol var att man var nyfiken.

Vanligaste sättet att få tag i alkohol är ”genom att någon jag känner/kompisar/syskon köper ut åt mig”, 43% (2012, 49%). Hälften svarar att man får tag i alkoholen i Tyresö.

10% uppger (2012, 15%) att de ”använt läkemedel tillsammans med eller utan alkohol i berusningssyfte”. Det är en klar minskning sedan tidigare mätningar. 14% (2012, 30%) av flickorna och 9% (2012, 9%) av pojkarna uppger 2013 att de ”använt läkemedel tillsammans med eller utan alkohol i berusningssyfte”.

Vanligaste är att de använt värktabletter.

56% (2012, 59%) av eleverna uppger att de **inte** blir bjudna på alkohol i hemmet av sina föräldrar.

CAN – Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Alkohol

Alkoholkonsumtionen bland ungdomar i år 2 har minskat nationellt det senaste året och även under de senaste åren. 2013 uppgav 77% av pojkarna att de druckit alkohol (Tyresös pojkar 74%, 2013) och ca 78% av flickorna (Tyresös flickor 75%, 2013) att de druckit alkohol. Tyresö ligger alltså under riksnittet när det gäller alkoholkonsumtion!

Narkotika

21% av eleverna i Tyresö uppgav (2012, 26%) att de någon gång använt narkotika. Det en klar minskning. Fördelningen 2013 var är 25% bland flickorna och 19% bland pojkarna.

Den vanligaste narkotikan är rökrelaterad. 2013 uppgav 88% (2012, 98%) av de som *någon gång använt narkotika* att de har testat cannabis (hasch, marijuana.) Av de 32 individer som uppgett att de använt narkotika kan vi också notera att 100% av dem uppgav att de röker eller har varit rökare. Av de som **inte** använt narkotika är andelen rökare 25%.

Av de som uppgett att de konsumerat narkotika är 97% också alkoholkonsumenter (alla utom en, den sista hade bara smakat alkohol). Det är med andra ord **inte** så att man antingen konsumerar den ena eller den andra drogen, det är en myt.

Det vanligaste sättet att få tag i narkotika 2013 var att man blir bjuden av kamrater 22% (2012, 31%). Främsta anledningen till att man testade narkotika för första gången var att man var nyfiken. De som använt narkotika uppgav att de har gjort det vanligen på helger och lov, sammanlagt 86% (2012, 80%). 81% av de som någon gång använt narkotika har också gjort det under det senaste året. Vanligaste platserna för de som någon gång använt narkotika är ”utomhus” 30% (2012, 39%) och ”fest på annan plats” 27% (2012, 18%).

Färre elever än tidigare uppgav att de ”någon gång haft möjlighet att prova narkotika”, 40% (2012, 52%). Tillgängligheten är därmed god. 31% (2012, 53%) av de som använt narkotika uppgav att de fått tag i den i Tyresö, vilket är betydligt färre än tidigare.

CAN – Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Narkotika

Andelen elever som nationellt sett uppgav att de använt narkotika har långsamt ökat de senaste åren. 14% av flickorna svarade 2013 att de använt narkotika (Tyresös flickor 25%, 2013) medan 19% av pojkarna (Tyresös pojkar 19%, 2013) svarade att de använt narkotika. Det innebär att konsumtion av narkotika bland ungdomar i Tyresö ligger högre än rikssnittet. Andelen ungdomar i Stockholms stad som någon gång använt narkotika låg 2012, 27%. – vilket är den senaste mätningen. Det är stora skillnader i tillgänglighet på landsbygd och i storstäderna.

Sniffning

Sniffning är ett problem som ofta går i vågor. Det senaste året har det upptäckts flera fall av sniffning i Tyresö bland yngre ungdomar. Totalt sett har elever i gymnasiet som uppgav att de sniffat någon gång minskat sedan 2004. 2013 svarade 7% (2012, 5%) att de gjort det, vilket ändå är en nedgång från 2011 då 10% svarade att de gjort det.

I Tyresö är det något fler pojkar än flickor som uppgav att de sniffat.

Det vanligaste som sniffas enligt sniffarna är ”drivgas från sprayburkar” 30%, och ”annat” 30%. ”Glade” är inte alls lika vanligt som det var för några år sedan.

CAN – Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Sniffning

Nationellt sett har antalet elever som uppgav att de sniffat legat relativt stabilt de senaste åren. Rikssnittet låg 2013 kring 5% som uppgav att de sniffat. I Tyresö ligger snittet 2013 på 7%. Pojkar som uppgav 2013 att de sniffat ligger på 5% (Tyresös pojkar 8%, 2013) och andelen flickor i Sverige som uppgav att de sniffat är cirka 4% (Tyresös flickor 4%, 2013). Tyresö ligger alltså lite över rikssnittets nivåer.

För hela Tyresöstudiens resultat i gymnasiet år 2, se separat tabell